

Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny za 2021 rok oraz potrzeby związane z ich realizacją w Wydziale Polityki Społecznej.

Systemowe wsparcie dla rodzin naszej gminy tworzą: świadczenia rodzinne, program „Rodzina 500+”, świadczenia funduszu alimentacyjnego, program „Dobry Start” czy Karta Dużej Rodziny.

W roku 2021 gmina Świecie na realizację ustawy o **świadczeniach rodzinnych** wydała kwotę 19.740.779,53 zł. Z pomocy w formie świadczeń rodzinnych skorzystało 2086 rodzin czyli ok. 7 tys. mieszkańców naszej gminy. Jak wyglądało to w poszczególnych formach pomocy przedstawia **Tabela 1.**

Tabela 1. Wydatki na poszczególne rodzaje świadczeń rodzinnych w 2021 roku.

Lp.	Nazwa świadczenia rodzinnego	Kwota w zł	Liczba świadczeń
1	zasilek rodzinny	1 952 370,48	17 712
2	dodatek z tyt. samotnego wychowywania dziecka	269 739,56	1 328
3	dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	286 543,15	2 728
4	dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	346 914,61	3 800
5	dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	85 126,05	246
6	dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, w związku z dojazdem do miejscowości w której znajduje się szkoła	52 922,19	787

7	dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, w związku z zamieszkaniem w miejscowości w której znajduje się szkoła	14 237,04	130
8	dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	96 946,47	1 702
9	dodatek z tytułu urodzenia dziecka	61 809,53	81
10	zasiłek pielęgnacyjny	3 461 763,00	16 039
11	świadczenie pielęgnacyjne	7 922 153,00	4 057
12	jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	178 000,00	178
13	specjalny zasiłek opiekuńczy	82 460,00	133
14	zasiłek dla opiekuna	37 640,00	61
15	świadczenie rodzicielskie	1 062 009,00	1 179
16	świadczenie „za życiem”	12 000,00	3
	RAZEM:	15 922 634,08	50 164

Jak widać w powyższej tabeli, ustawa o świadczeniach rodzinnych daje do dyspozycji bardzo duży wachlarz rodzajów form pomocy, a to pozwala na objęcie bardzo szerokim zakresem dużej ilości osób, jak i rozpiętego przedziału wiekowego tych osób. Obejmuje dzieci dopiero co narodzone w formie dodatku z tytułu urodzenia się dziecka, jednorazowej zapomogi z tyt. urodzenia dziecka, czy świadczenia rodzicielskiego poprzez wszelką pomoc dla dzieci w wieku szkolnym, osoby w wieku produkcyjnym w formie np. dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym, oraz osób starszych, dla których w gminie Świecie, wypłaca się świadczenia pielęgnacyjne i zasiłki pielęgnacyjne.

Świadczenia rodzinne są jednym z podstawowych elementów wspierających edukację dzieci poprzez wypłacanie takich dodatków do zasiłku rodzinnego jak dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania oraz dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

Prócz tego system świadczeń rodzinnych w znaczący sposób wspiera kształcenie i rehabilitację dzieci niepełnosprawnych poprzez wypłacanie takich dodatków do zasiłku rodzinnego jak dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego oraz zasiłku pielęgnacyjnego na dziecko. Prócz tego wspiera finansowo rodzica opiekującego się chorym dzieckiem, a także dziecko lub wnuka opiekującego się chorym rodzicem lub dziadkiem, poprzez wypłatę świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego, łącznie z opłacaniem za te osoby składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, co daje im w przyszłości prawo do emerytury. Jak przedstawiała się ilość rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych oraz ilość dzieci, które były ich beneficjentami w poszczególnych latach przedstawia poniższa **Tabela 2**.

Tabela 2. Liczba rodzin korzystających zasilku rodzinnego z dodatkami (według liczby dzieci w rodzinie), w gminie Świecie w latach 2004 - 2021.

Lp.	Wyszczególnienie	Lata																	
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne ¹	1388	2237	2828	2720	2479	2394	2326	2311	2366	2 247	2118	2049	2132	2186	2178	2096	1795	1757
2.	Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny ²	1289	1769	2152	1940	1608	1457	1302	1199	1113	1044	926	934	1000	1083	990	828	682	573
2.1.	Na 1 dziecko	672	786	995	894	745	636	551	502	455	412	352	358	358	416	353	290	221	178
2.2.	Na 2 dzieci	402	576	767	706	557	535	481	439	428	412	380	377	417	464	421	337	266	218
2.3.	Na 3 dzieci	156	293	281	239	209	194	183	175	152	143	121	131	143	126	142	123	123	117
2.4.	Na 4 i więcej dzieci	59	114	109	101	97	92	86	82	76	76	72	67	82	77	74	78	72	60

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań rzeczowo - finansowych Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Świeciu.

¹ Liczba rodzin korzystająca ze świadczeń rodzinnych w formie zasiłku rodzinnego z dodatkami, świadczeń opiekuńczych i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka., a także jednorazowego świadczenia „Za Życiem”.

² Liczba rodzin korzystająca z zasiłku rodzinnego z dodatkami.

Analizując **Tabełę 2.** można stwierdzić, porównując dwa ostatnie lata, że w roku 2021 liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w porównaniu z rokiem 2020 nie uległa dużej zmianie, ale nadal przejawia tendencję spadkową (o 2,12 %). Taką sytuację może powodować długo utrzymujące się na tym samym poziomie i nie zmieniające się kryterium dochodowe, które rodziny muszą spełnić aby otrzymać uprawnienia do zasiłku rodzinnego z dodatkami. W porównaniu do stabilnej kwoty kryterium dochodowego zarobki naszych świadczeniobiorców stale rosną. Taka sytuacja powoduje, że coraz mniej osób może ubiegać się o świadczenia rodzinne, ponieważ ich zarobki przekraczają kwotę kryterium dochodowego przypadającą na osobę w rodzinie.

Poniżej umieszczona **Tabela 3.** pozwala na porównanie wydatków na świadczenia rodzinne roku 2021. z poprzednimi latami.

Tabela 3. Statystyka świadczeń rodzinnych w latach 2004 - 2021

Rok	zasilek rodzinny		dod. sam. wych.		dod. kształc. i rehab.		dod. wielodz.		dod. urlop wych.		dod. na dojazdy		dod. na zamiesz.		dod. rozp. roku szk.		dod. urodz. dziecka		zas. pielęgn.		świadc. pielęgn.		specjalny zas.opiekuńczy		dodatek do św.pielęgn.		jedn. zapom. ur. dziecka.		zasilek dla opiekuna		Świadczenie rodzicielskie		„Za życiem”				
	kwota	l. św.	kwota	l. św.	kwota	l. św.	kwota	l. św.	kwota	l. św.	kwota	l. św.	kwota	l. św.	kwota	l. św.	kwota	l. św.	kwota	l. św.	kwota	l. św.	kwota	l. św.	kwota	l. św.	kwota	l. św.	kwota	l. św.	kwota	l. św.	Kwota	l. św.			
2004	758514	16834	1443314	7951	103220	1564	x	x	320807	771	19440	486	10080	126	121590	1351	38500	77	306576	2129	323148	774															
2005	1484017	32848	1659012	9325	215020	3202	115950	2319	533698	1319	62640	1566	21280	266	204390	2271	76000	152	870624	6046	492870	1180															
2006	2210245	43550	405600	2060	311400	4325	418060	7025	457391	1157	112030	2543	25970	312	269560	2697	192500	193	1709271	11595	529216	1263					358000	358									
2007	2769307	45731	363620	2058	367160	4681	518160	6477	512139	1310	126500	2530	22410	249	258500	2585	205000	205	2175966	14222	571528	1363					369000	369									
2008	2428180	40169	354840	2004	329960	4205	471280	5891	493086	1260	114850	2297	15300	170	207300	2073	192000	192	2274192	14864	578326	1378					338000	338									
2009	2291091	35827	356410	1978	314720	4048	443680	5546	451846	1158	96200	1924	11880	132	213200	2132	210000	210	2427498	15866	668412	1531					429000	429									
2010	2801448	32857	356360	1964	306600	3960	419520	5244	405906	1036	83950	1679	12420	138	193900	1939	177000	177	2528937	16529	1097859	2116					401000	401									
2011	2558976	30095	339560	1855	304920	3984	390720	4884	337082	868	69850	1397	12150	135	181600	1816	140000	140	2669391	17447	1520136	2929	Od listopada 2012				328000	328									
2012	2440311	28002	324650	1785	287040	3755	370960	4637	316428	812	55400	1108	10440	116	170700	1707	155000	155	2841516	18572	1951874	3778					367000	367									
2013	2587890	26319	302900	1666	289220	3759	341840	4273	279121	710	45600	912	10350	115	157500	1575	132000	132	2888640	18880	1865350	3329	22 412	44	551100	3441	254000	254	Od maja 2014r								
2014	2407090	24322	275080	1524	271880	3522	326080	4076	166081	426	44950	899	13050	145	150700	1507	107000	107	2868138	18746	2038291	2769	45604	89	554200	2771	270000	270	554200	2771							
2015	2277812	22593	268495	1446	253420	3151	299510	3670	126881	327	48825	931	12915	139	138800	1388	117000	117	2722482	17794	3347000	2795	110102	216	0	0	264000	264	193041	373	Od stycznia 2016r						
2016	2725112	24760	304612	1564	314456	3187	361181	4014	170558	440	60477	959	15392	144	147060	1761	135384	151	2605896	17032	3599099	2778	155178	300	0	0	317000	317	170640	331	1113536	1201	Od stycznia 2017r				
2017	2879078	25436	312039	1584	331216	3134	372872	3990	170518	464	63149	926	18120	166	139841	2319	128376	147	2494971	16307	4208666	2999	150158	290	0	0	295000	295	131664	254	1336299	1454	12000	3			
2018	2855806	25545	319196	1616	310367	2958	386124	4161	146043	394	53333	800	20584	194	135969	2500	110697	139	2525442	15977	4510096	3057	178646	336	0	0	237000	237	100135	188	1161420	1267	4000	1			
2019	2672065	23947	333223	1657	306788	2927	383193	4168	128426	345	45016	679	19607	190	128040	2375	97128	125	3053463	16115	5125534	3248	223127	362	0	0	236000	236	99613	161	1132769	1232	28000	7			
2020	2331295	20566	292171	1496	300329	2883	372257	4017	103916	285	53458	820	16618	143	113617	1921	90434	105	3412067	15822	6542934	3590	165106	267	0	0	200000	200	70163	114	1067214	1156	24000	6			
2021	2005953	17712	269740	1328	286543	2728	346915	3800	85126	246	52922	787	14237	130	96946	1702	61810	81	3461763	16039	7922153	4057	82460	133	0	0	178000	178	37640	61	1062009	1179	12000	3			

Analizując **Tabelę 3.**, poszczególne kwoty przeznaczone na dane świadczenie, nie można nie zauważyć dalszego spadku kwoty przeznaczonej na realizację dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu zamieszkania dziecka w miejscowości w której znajduje się szkoła. Gwałtowny spadek nastąpił w roku 2020. Porównując rok 2019 z rokiem 2020 wyniósł aż 15,24 % a rok 2020 z rokiem 2021 wyniósł 4,16 %. Ciągły spadek tego świadczenia mógł być spowodowany okresem pandemii COVID-19. Dzieci zaczęły przebywać w domu, korzystać ze zdalnej nauki i jednocześnie rezygnowały z miejsc na stacjach czy w internatach. Natomiast znaczący wzrost nastąpił w kwocie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu dojazdów do szkoły. Porównując rok 2019 z rokiem 2020 wzrost ten wyniósł 18,75 % czyli prawie tyle samo ile wyniósł spadek kwoty dodatku z tytułu zamieszkania w miejscowości w której znajduje się szkoła. Porównując natomiast rok 2020 z rokiem 2021 można powiedzieć, że utrzymał się na tym samym poziomie. Większość dzieci zrezygnowała z zamieszkania w miejscowości w której znajduje się szkoła, a zaczęła do tej szkoły dojeżdżać lub przebywać na nauce zdalnej.

W dalszym ciągu analizując **Tabelę 3.** nie można nie zauważyć dalszego wzrostu kwot przeznaczonych na realizację świadczeń uzależnionych od posiadania stopnia niepełnosprawności. Porównując kwotę przeznaczoną na realizację zasiłku pielęgnacyjnego za rok 2019 z kwotą zrealizowaną w roku 2020 to wzrost tej ostatniej wyniósł aż 11,74 %, z rokiem 2021 wzrost wyniósł już tylko 1,46%. Duży wzrost kwoty świadczenia, porównując rok 2019. z rokiem 2020. spowodowała waloryzacja kwoty świadczenia, która do końca października 2019 roku wynosiła 184,42 zł a od listopada 2019 roku wynosi 215,84 zł, czyli wzrosła o 17,04 % a także wzrost liczby osób posiadających orzeczoną niepełnosprawność, która pozwala na uzyskanie prawa do tego świadczenia. Natomiast porównując rok 2020 z rokiem 2021 tutaj wzrost kwoty przeznaczonej na realizację tego świadczenia jest dużo mniejszy, ponieważ jedyną przyczyną był wzrost liczby osób które otrzymały, na mocy orzeczenia lekarskiego, prawo do korzystania z tych świadczeń.

Obok kwoty przeznaczonej na realizację zasiłku pielęgnacyjnego wzrosła drastycznie kwota przeznaczona na realizację następnego świadczenia zależnego od orzeczonej niepełnosprawności, a mianowicie świadczenia pielęgnacyjnego.

Porównując rok 2019 z rokiem sprawozdawczym wzrost ten wyniósł 27,65 %, a z rokiem sprawozdawczym wzrost ten wyniósł już 21,08 % . W okresie pandemii komisje orzekające stopień niepełnosprawności wydawały orzeczenia w trybie zaocznym, bez obowiązkowej obecności osoby niepełnosprawnej i ta sytuacja mogła w pewnym stopniu też przyczynić się do wzrostu liczby osób uprawnionych, wg. nowych orzeczeń lekarskich o stopniu niepełnosprawności, do otrzymania prawa do korzystania z tych świadczeń. Następnym bodźcem, który to spowodował była zmiana przepisów prawnych związanych z okresem pandemii, a szczególności wejście w życie przepisów ustawy z 31 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. Na mocy artykułu 15h, tej ustawy, świadczenia uzależnione od orzeczeń lekarskich ulegają szczególnemu przedłużeniu prawa do ich otrzymywania na podstawie dokumentu, który cały czas znajduje się w aktach danego świadczeniobiorcy.

Obok świadczeń rodzinnych następnym, bardzo ważnym i ogromnym działem wsparcia rodziny jest **fundusz świadczeń alimentacyjnych**. Stanowi on system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa. Ma na celu poprzez dostarczanie środków utrzymania, wspieranie osób, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb. Zgodnie z konstytucyjną zasadą pomocniczości skierowane jest wyłącznie do ubogich, w tym przypadku dzieci, które nie są w stanie zaspokoić swoich potrzeb i nie otrzymują należnego im wsparcia od osób należących do kręgu zobowiązanych wobec nich do alimentacji. Wyraźnie jest tutaj zaznaczone, że dostarczanie tych środków utrzymania jest w pierwszej kolejności obowiązkiem członków rodziny, państwo zatem nie przejmuje na siebie ciężącego na tych osobach obowiązku, lecz wykonuje swoją powinność pomocy osobom ubogim. Zasada pomocniczości ogranicza również wysokość pomocy możliwościami finansowymi budżetu państwa, jak również nie daje prawa osobom uprawnionym do roszczeń wobec państwa zapewnienia środków utrzymania w wysokości przez nich żądanej.

Podobnie jak przy wszelkich świadczeniach pomocowych skierowanych z założenia do osób pozostających w trudnej sytuacji materialnej, najistotniejszym warunkiem ich uzyskania jest spełnienie kryterium dochodowego, które obecnie dla

świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 900 zł netto. Kryterium to jest jednolite dla wszystkich osób uprawnionych i nie podlega różnicowaniu w zależności np. od niepełnosprawności osoby uprawnionej czy wyjątkowo niskich dochodów rodziny. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł na dziecko. W 2021 roku ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego skorzystało 216 rodzin w tym 350 dzieci, w roku sprawozdawczym z tej formy pomocy skorzystało 176 rodzin dla 286 dzieci.

W roku sprawozdawczym średnia świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynosiła 384 zł miesięcznie na dziecko i w porównaniu z rokiem ubiegłym (365 zł) wzrosła o 5,21%. Jak to się przedstawia kwotowo w poszczególnych latach przedstawia **Tabela 4**.

Tabela 4. Zestawienie kwot i liczby świadczeń, które świadczeniobiorcy otrzymali w latach 2004 – 2021 w formie zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego.

Rodzaj świadczenia	Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006		Rok 2007		Rok 2008		Rok 2009		Rok 2010		Rok 2011		Rok 2012	
	Kwota	L. św.	Kwota	L. św.	Kwota	L. św.	Kwota	L. św.	Kwota	L. św.	Kwota	L. św.	Kwota	L. św.	Kwota	L. św.	Kwota	L. św.
Zaliczka Alimentacyjna *	x	x	246 240	1 185	837 448	4 058	834 418	3 993	614 802	2 925	x	x	x	x	x	x	x	x
Fundusz alimentacyjny	x	x	x	x	x	x	x	x	238 010	991	1 056 495	4 235	1 264 424	4 680	1 464 006	5 154	1 617 267	5 348

Rodzaj świadczenia	Rok 2013		Rok 2014		Rok 2015		Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019		Rok 2020		Rok 2021	
	Kwota	L. św.	Kwota	L. św.	Kwota	L. św.	Kwota	L. św.	Kwota	L. św.	Kwota	L. św.	Kwota	L. św.	Kwota	L. św.	Kwota	L. św.
Zaliczka alimentacyjna*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Fundusz alimentacyjny	1 734 386	5 438	1 720 721	5 165	1 720 366	4 943	1 754 465	5 056	1 660 171	4 652	1 589 527	4 370	1 514 109	4 167	1 332 576	3 655	1 311 296	3 415

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań rzeczowo – finansowych Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Świeciu

* **Dnia 22.04.2005r.** została wprowadzona ustawa o postępowaniu wobec dłużnika alimentacyjnego i zaliczce alimentacyjnej (weszła w życie od 01.06.2005r.), którą to ustawę **zastąpiła ustawa z dnia 07.09.2007r.** o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zastępując zaliczkę alimentacyjną świadczeniami funduszu alimentacyjnego i weszła w życie od 01.10.2008r.

Analizując powyżej umieszczoną **Tabełę 4.** można zauważyć, porównując trzy ostatnie lata, że nastąpił spadek liczby świadczeń jak i wysokości kwoty przeznaczonej na świadczenia z funduszu alimentacyjnego o 11,99 % (porównując rok 2019 z rokiem 2020), mimo, że na okres świadczeniowy 2019/2020 wzrosła kwota kryterium dochodowego do kwoty 800 zł na osobę w rodzinie z kwoty 725 zł. Jednak ta sytuacja nie spowodowała wzrostu liczby świadczeń alimentacyjnych. Podobnie jest z porównaniem roku 2020 z rokiem sprawozdawczym gdzie spadek został utrzymany i wynosi 6,57%.

W roku 2021 gmina Świecie prowadziła postępowanie administracyjne wobec 499 dłużników, których zadłużenie wynosiło 1.311.296 zł z czego odzyskaliśmy kwotę 672.677 zł co stanowi 51,30 % kwoty zadłużenia. W roku 2019 odzyskaliśmy 50,66 % a w roku 2020. 57,58%. Porównując to z latami poprzednimi to w 2013 roku kwota którą uzyskaliśmy w ramach prowadzonego postępowania egzekucyjnego przez komornika sądowego i komornika administracyjnego wyniosła 224.327 zł a wypłaciliśmy świadczeń alimentacyjnych na kwotę 1 734 386 zł czyli skuteczność wyniosła 12,93 %, co stanowiło średnią krajową. W roku 2015 kwota jaką odzyskaliśmy w ramach postępowania wobec dłużników alimentacyjnych łącznie z postępowaniem egzekucyjnym dłużników wyniosła 356.572 co stanowiło 20,73% wydanej kwoty na to zadanie. Natomiast w roku 2016 było to już 23,53 % kwoty zadłużenia. Rok 2017 był pierwszym rokiem, w którym tak gwałtownie wzrosła kwota ściągniętego zadłużenia, bo przekroczyła 30 % i wyniosła 538.282,40 zł co stanowiło 32,42% kwoty zadłużenia. Ta tendencja utrzymała się też w roku 2018, w roku 2019 i w roku 2020. Tak gwałtowny wzrost wskaźnika zwrotów dokonywanych przez dłużników w stosunku do wypłaconych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego spowodowała nowelizacja kodeksu karnego, która na wielu rodziców podziałała jako straszak i która utrudnia unikania kary za uchylanie się od płacenia alimentów na rzecz dzieci.

Od 1 kwietnia 2016 roku nasza gmina zaczęła realizować ustawę z dnia 11 lutego 2016 roku, w ramach nowego, rządowego programu „**Rodzina 500+**”, o pomocy

państwa w wychowywaniu dzieci. Zadanie to ma charakter zadania zleconego naszej gminie przez wojewodę i w całości finansowanego z budżetu państwa.

W naszej gminie w roku 2021 z programu „Rodzina 500+”, czyli ze świadczenia wychowawczego, skorzystało 4100 rodzin, którym wypłacono 72.105 świadczeń na kwotę 36.288.920,26 zł, dla 6440 dzieci.

Od 1 lipca 2019 roku w programie „Rodzina 500+” nastąpiła ogromna zmiana, która pozwala aby świadczenie wychowawcze mogło otrzymać każde dziecko bez względu na wysokość dochodów w rodzinie. Do końca czerwca 2019 roku prawo do tych świadczeń miały tylko drugie i następne dzieci w rodzinie a nie pierwsze dziecko. Ta zmiana przepisów ustawy wywołała bardzo duży wzrost liczby zrealizowanych świadczeń w 2020 roku, co dokładnie obrazuje poniższa Tabela 5. Wzrost liczby zrealizowanych świadczeń roku 2020 w porównaniu z liczbą świadczeń roku 2019 wyniósł aż 29,49 %. Rok 2020 był też pierwszym pełnym rokiem budżetowym, w którym ta zmiana przepisów obowiązywała przez pełen rok, a nie jak w roku 2019 dopiero od 1 lipca. Porównując rok 2020 z rokiem budżetowym można powiedzieć że sytuacja wydatków na to świadczenie się ustabilizowała. Jak to kwotowo się przedstawiało od początku programu „Rodzina 500+” przedstawia **Tabela 5**.

Tabela.5 zestawienie kwot i liczby świadczeń w poszczególnych latach z programu „Rodzina 500+”.

Lp.	Rok	Kwota w zł	Liczba świadczeń
1.	2017	21.541.336,91	42 639
2.	2018	20.398.825,99	40 908
3.	2019	28.202.194,44	55 880
4.	2020	36.288.920,26	72 358
5.	2021	36.143.361,93	72 105

Przepisy dotyczące pomocy dla rodzin ciągle ewoluują podobnie jak ewoluują same rodziny. Ich ciągły rozwój, ich przemiany oraz towarzyszące temu procesowi przemiany społeczne wymuszają zmiany normatywne dotyczące pomocy która jest do tych rodzin adresowana. I właśnie taką zmianą dotyczącą i skierowaną do rodzin z dziećmi jest rządowy program „**Dobry Start**”, który wprowadziło rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku. Program ten obowiązuje od 1 czerwca 2018 roku i jest skierowany do rodzin wychowujących dzieci. Stanowi kolejną pomoc finansową państwa dla dzieci uczących się. Jego celem jest wsparcie finansowe rodziny w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Świadczenie to przyznawane jest bez względu na dochód rodziny. Pomoc ta wynosi jednorazowo 300 zł dla dziecka uczącego się do ukończenia przez nie 20. roku życia, a dla dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością do ukończenia 24. roku życia.

W roku budżetowym 2021 program ten został od 1 czerwca przejęty w całości przez ZUS i w konsekwencji, plan wydatków na to zadanie w drugim półroczu 2021 roku został zmniejszony decyzją wojewody z kwoty 1.114.900,00 zł do kwoty 2.153,00 zł. Kwota ta została przeznaczona na koszty obsługi tego zadania.

Podsumowując realizację ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, w ramach programu „Rodzina 500+” i programu „Dobry Start” przez gminę Świecie, w 2021 roku wydaliśmy w sumie na realizację powyższych zadań 55. 886 .294 zł na podstawie 6033 decyzji administracyjnych i sporządziliśmy 2300 pism.

Bardzo znaczącym filarem pomocowym dla rodzin, a realizowanym w naszej gminie od 16 czerwca 2014 roku jest **Karta Dużej Rodziny**.

W 2021 roku przyznaliśmy i wydaliśmy 373 kart dla 140 rodzin w tym dla 118 dzieci. Natomiast od początku tego programu, czyli od 16 czerwca 2014 roku nasza gmina wydała 4639 kart dla 1317 rodzin, w tym: 2396 dzieci. Jak ta sytuacja wyglądała od początku istnienia programu dla rodzin wielodzietnych obrazuje poniższa **Tabela 6**.

Tabela 6. Ilość Kart Dużej Rodziny wydanych w poszczególnych latach.

Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1059 kart	820 kart	386 kart	256 kart	258 kart	1030 kart	457 kart	373 karty
Dla: - 182 rodzin - 368 rodziców - 691 dzieci	Dla: - 120 rodzin - 280 rodziców - 540 dzieci	Dla: - 64 rodzin - 122 rodziców - 264 dzieci	Dla: - 87 rodzin - 84 rodziców - 169 dzieci	Dla: - 44 rodziny - 81 rodziców - 177 dzieci	Dla: - 496 rodzin - 796 rodziców - 234 dzieci	Dla: - 184 rodzin - 254 rodziców - 203 dzieci	Dla; -140 rodzin - 267 rodziców -118 dzieci

Program Karty Dużej Rodziny nadal cieszy się dużym zainteresowaniem wśród naszych świadczeniobiorców. Szczególnie zadowoleni są z ulgi wprowadzonej uchwałą Rady Miejskiej w sierpniu 2014 roku o nieodpłatnych biletach na przejazdy komunikacją miejską.

Rada Miejska na sesji dnia 30 marca 2017 roku podjęła uchwałę o przyjęciu programu **Świeckiej Karty Seniora**. Celem tego programu jest:

- ułatwienie seniorom dostępu do dóbr kultury, sportu i rekreacji;
- kształtowanie nowoczesnego wizerunku seniora;
- wzmacnianie kreatywności finansowej seniorów;
- podniesienie aktywności i sprawności seniorów;
- zapobieganie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji seniorów;
- zainspirowanie i zacieśnianie integracji międzypokoleniowej.

Program Świeckiej Karty Seniora cieszy się ogromnym zainteresowaniem zarówno wśród seniorów jak i zrozumieniem wśród partnerów – naszych przedsiębiorców, którzy występują z ciekawą ofertą, która pozwala seniorom realizować cele tego programu. W roku 2021 Świecka Karta Seniora nadal cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród naszych mieszkańców, wydaliśmy 232 kart dla 116 kobiet i 86 mężczyzn. Na koniec

2021 roku seniorzy mogli korzystać z ofert od 84 partnerów. Są wśród nich zakłady fryzjerskie, ciastkarnie, salony urody czy fitness, a także uzdrowiska z bardzo ciekawych zakątków naszego kraju. Są też sklepy z różnych branż, a także dla panów warsztaty samochodowe.

Dnia 29 października 2020 roku Rada Miejska podjęła uchwałę o przyjęciu programu osłonowego „**System powszechnej teleopieki dla mieszkańców gminy Świecie**”, którego głównym celem jest zapewnienie wsparcia, w szczególności osobom starszym, samotnym, schorowanym i niepełnosprawnym. Realizatorem tego zadania został Wydział Polityki Społecznej. W roku budżetowym, po podjęciu w/w uchwały, zostało zakupionych 60 sztuk kompletnych zestawów do teleopieki, które obecnie są przekazywane naszym mieszkańcom po uprzednim złożeniu odpowiednich wniosków. Faktyczna realizacja tego zadania rozpoczęła się w roku 2021 i wydano 22 kompletnych zestawów do teleopieki.

Dzięki realizacji przez gminę Świecie zadań zleconych w formie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego czy świadczeń wychowawczych posiada ona, jako gmina, pełen monitoring ilości osób korzystających z pomocy w tych formach, co w sumie z osobami korzystającymi z pomocy społecznej, dotacji mieszkaniowych oraz pomocy stypendialnej daje pełen obraz potrzeb socjalnych mieszkańców gminy Świecie.

Podsumowując, świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawcze z nowego programu „Rodzina 500+” wspólnie z pomocą społeczną, dodatkami mieszkaniowymi i Kartą Dużej Rodziny oraz Świecką Kartą Seniora stanowią wspólnie mocny filar różnorodnej pomocy dla rodzin i ludzi starszych gminy Świecie. Wspólne, uzupełniające się działania różnych organów administracji samorządowej realizuje jeden wspólny cel jakim jest pomoc drugiemu człowiekowi poprzez poprawę, w miarę możliwości, jego warunków codziennej egzystencji poprzez nie tylko pomoc materialną ale również pomoc w dostępie do potrzeb wyższego rzędu z dziedziny sportu, nauki czy kultury.

Sporządziła
Jolanta Eichler
Kierownik
Wydziału Polityki Społecznej

